

DEEL 1

Het grote luik van de veerboot schuift langzaam open.

Lucht. Je wilt lucht. Weg uit deze metalen buik vol grommende motoren, weg van het gele zwaailicht dat je terugzuigt naar je vertrekpunt, naar —

Je schudt je hoofd, zet de muziek weer harder, Rammstein hamert zich een weg naar je trommelvlies.

De man met het oranje hesje zwaait naar je, gebaart dat je mag vertrekken. Kent hij je? Ken jij hem? Herinnert hij zich jou? Van deze zomer? Van alle voorbije zomers? Herkent hij papa's auto?

Je start, het lukt meteen, de muziek hapert – *Jeder tut's auf seine Wei-ei-ei-se* – je draait het volume snel wat lager, niet te veel aandacht trekken nu.

Je rijdt langzaam, mooi binnen de strepen van de rijstrook, onder je dendert het metaal van de boot, het hoest nog even na als je met een schokje de wal oprijdt.

Je geeft wat gas bij. Staat er politie op de kade? Zijn ze al op de hoogte? Natuurlijk weten ze ervan. Nieuws raast, spat open als een vuurpijl.

Er wordt vast gezocht naar vluchtelingen. Donkere, schrale mensen die via dit eiland hogerop willen geraken. Verder naar het noorden. Naar een beter leven.

Even gaan de zenuwcellen in je hersenen in overdrive, een beeld van vanochtend dringt zich op, maar iets in je beschermt je tegen de beelden, een hangbrug ratelt neer, stopt je herinneringen weg in een vesting.

Je blik kruist die van een uniform, je kijkt meteen weer weg, voor het eerst in je leven dankbaar voor je bleke huid.

Je richt je concentratie op de weg voor je, de gele lijnen waartussen je moet blijven, je bent een aandachtig chauffeur, je handen houden het stuur goed vast.

Je ogen ontwijken ze, die handen van je, je vingers met de sepia vlekken. Sepia? Roest. Iets tussen bruin en rood. Je maag duwt tegen je broeksriem aan, iets zurigs wringt zich omhoog. Je slikt het weg, veegt je handen af aan je spijkerbroek, je weet dat die ook vol zit met de derrie.

Niet aan denken, niet meer denken, nog even en je bent de haven uit. Kijk, de zon blikkert koper op de golven. Licht, lucht! Je hobbelt over de kasseien langs het dok, een vissersboot hangt scheef tegen de wal aan, een mist van waterdruppels uit een hogedrukreiniger nevelt over je voorruit. De ruitenwissers floepen aan, een zwiep, dan snateren ze droog terug.

De bocht om, weg van de haven, de kustweg ligt voor je.

Je duwt het gaspedaal in. Geen hond, geen mens om je heen, je bent alleen. In je borst een gat.

Rammstein beukt opschietende gedachten aan flarden. Het asfalt flitst onder je door, duwt je verder, de weg omhoog.

Een bocht. Je schakelt. Er kraakt iets, de auto maakt een schuiver, de rand van de weg komt naar je toe. De vangrail, die geen vangrail is, maar een paar hoopjes stenen.

Je geeft een zwaai aan het stuur, je voet op de rem, je ruikt ver-

brand rubber – ‘Pompen!’ schreeuwt papa in je oor.

Nooit vol op de rem, je weet het weer. Je voet omhoog, je hand bij de versnellingspook, de andere hand die je stuur onder controle houdt. Een laatste schok.

De auto staat stil. Het gillen van gitaren echoot nog na in je schedel. Je hand trilt, start, stuurt de auto naar de kant, maakt je gordel los, strijkt je haar naar achteren, opent het portier voor je. Je stapt uit, wankel nog, gummi benen. Aan de horizon danst een bootje op en neer, het zeil maagdelijk wit, onschuldig, een ballerina op de golven. Je ademt in. Je ademt uit.

Boven je kirt een meeuw, een schrill geluid, als van een kind, een kleuter die in het donkerste donker om zijn mama roept.

Je trekt je hoodie over je hoofd, je armen erover, als een dikke tulband. Zo blijf je staan. Je ogen flitsen van golf naar golf, naar het scheepje aan de einder, naar een vogel die over het water scheert. De wind bijt zachtjes in je huid.

‘Kom,’ zegt papa in je oor.

Hoe lang sta je hier al?

‘Ga nu maar. Ga naar het huis. Nestel je in. Daar ben je veilig.’
Papa’s vertrouwde stem, aards en diep. Je kunt ze bijna aanraken, alsof hij naast je staat.

Iemand kreunt onder de zwaarte van je armen. Je bent het zelf, weet je. Alles in je kreunt: je gespannen pezen, je opspelende maag, je vingerkootjes.

Je sleept je lijf terug naar de auto, stapt in. De scoubidou die je voor papa maakte – hoe lang geleden? – wiebelt heen en weer aan de achteruitkijkspiegel. Je ontwijkt je ogen. Kijkt over je schouder. Geen verkeer. Je kunt weer.

Der Wahnsinn ist nur eine schmale Brücke. Heb je die daarnet al niet gehoord? Heb je de shuffle ingedrukt misschien? Je durft niet te kijken, je plots weer bewust dat je rijdt, dat je werkelijk achter het stuur zit en die hele afstand hebt gereden. Je handen klam opeens, je benen trillen.

De weg slingert zich een stukje landinwaarts – de zee nog binnen handbereik – volgt de zon die al donkerder kleurt, dichterbij lijkt. Rechts de velden – droog – de heide bloeit, links zandheuvels, met streepjes gras op hun heupen, het hoofd afgevlakt door de wind.

Je bent al bij het benzinstation van het Gekke Mens. De deur is dicht. Is de winkel gesloten? Je was hier nooit eerder buiten het seizoen. Toch?

Je slaat af, laat de zee en het zand achter je. Rotsen langszij. De

zon boort zich via de voorruit binnen, je klapt de zonneklep uit. Daar is de foto, vergeeld al, gekruld, maar je bent nog herkenbaar: je ogen, je haar, je gespreide mollige armpjes – alles aan je lacht, straalt, op je hoge troon: de stevige schouders van je vader. Je slaat de klep snel weer op, duwt het gaspedaal in, scheurt roekeloos door de bocht. Wat kan het je nog schelen?

O siehst du nicht, die Brücke brennt.

Je bent al snel op het plateau, veenpluis wipt boven de grond op en neer, en paarse en witte strepen heide.

Het huis dat opdoemt na de laatste bocht, bezorgt je een stomp in je maag. Alsof je verwachtte dat het er niet meer zou staan. Alsof ook dat weg zou zijn.

De houten gevel, die papa de laatste dag van de zomer absoluut nog een nieuwe verflaag wilde geven, glimt je okergeel tegemoet. Kom maar, kom. Een luik beweegt zachtjes in de wind, als een wat scheve knipoog. Achter het huis glinstert het meer, de boot schommelt tegen de steiger aan.

De grommende metal lijkt misplaatst nu, je rukt je usb-stick eruit, de stilte bijt zich in je vast, spreidt zich uit als zenuwgas.

Je parkeert voorzichtig langs het muurtje, tussen de steen en de paal van het hekje. Die achterlijke steen die mama – wanneer was dat ook alweer – per se mee wilde zeulen tijdens een wandeling in het veen. Een stomme steen, niets meer, niets minder, maar zij deed of hij van goud was. ‘Zie je die structuur? Kijk naar die glans. Weet je hoeveel eeuwen er ...’ Bla bla bla. Mama en haar

stenenstoornis. En natuurlijk ging hij al heel snel in papa's rugzak. Papa Goedzak.

Je handen omklemmen nog steeds het stuur. De zon zakt, rekt de schaduwen uit, de lantaarnpaal aan de overkant van de straat kruipt als een slang over de weg. Hoe laat is het eigenlijk? Hoe lang ben je onderweg geweest?

In je ooghoek beweegt iets. Al je pezen zijn weer van metaal – hard en stijf, staan onder stroom.

Dan: een schommelende buik, een klaaglijk blaten, kaken die malen, dunne lipjes opeengeperst. Stom schaap.

Je hart explodeert nu pas, nu er geen gevaar meer is. Toch? Je bent veilig? Toch?

Je heeft, zo hevig dat je de sleutel niet uit het contact krijgt. Je leunt achterover, een hand in je schoot, de andere drukt zich tegen je borst. Hoeveel per uur bonkt het daar vanbinnen?

Ademen. Blijven ademen.

Warme lucht piept je longen uit, alsof je keel wordt dichtgeknepen, iemand heeft zijn tanden in je luchtpijp gezet alsof het een rietje is. Je borst is zwaar, verhard als lavasteen. Je dwingt jezelf trager te gaan ademen, zoals je leerde tijdens de yoga met papa. Je ribben knijpen op je longen, maar je gaat door, je ademt.

Je ademt.

Je leeft.

Als je weer opkijkt, is het bijna donker. Een maansikkel leunt te-

gen de schoorsteen aan. De zon is alleen nog maar een paarse schim, versluisd tegen de horizon.

‘Uitladen luilak.’ Papa weer, met dat halve lachje van hem.

Je hand strijkt over de ruwe stof van de autozetel naast je. Over de versnellingspook. Je zoekt naar plekken waar zijn hand heeft gelegen. ‘Papa,’ zeg je tegen de zwaarte die om je heen hangt. Je stem knikert tegen de voorruit.

Uitladen? Wat valt er uit te laden? Die rugzak in de koffer?

Je schouders spannen zich op, je ogen flitsen alle kanten uit. Veilig. Je bent veilig. Toch?

Je duwt het portier open, je benen, stram en dik als opgepropte watten, nemen je mee naar buiten. Klamme kou dringt je poriën binnen, de scharnieren van het hek jammeren klaaglijk. Als een astronaut wankel je naar de voordeur.

Op slot. Natuurlijk. Alles afgesloten na de zomer.

Je struikelt naar de zijkant van het huis, het gras staat hoog, het likkebaardt langs je enkels. Je tilt de steen van de vuilnisbak, kiepert de bak om. Daar netjes aan de onderkant vast getapet: de sleutels. Voordeur, zijdeur, buitenhok, ... Die kleintjes? Geen idee. Maakt niet uit. Naar binnen nu. Licht maken, warm worden. Eindelijk stil vallen.

Achter je ritselt iets. Je adem stokt. Je lijf elektrisch geladen. Heel even. Stomme schapen, denk je dan.

Je draait je om, staat oog in oog met ... iemand. Een zwarte sjaal. Schimmige ogen. Bijna zwart. Zoals —